

سى بنچينه كهى بيروباوهرى ئىسلام
وبه لگه كانى

شىخ موحه مەدى كورى عەبدولوهاب

پەرتووكى (سى بنچينه كهى بيروباوهرى

ئىسلام وبه لگه كانى) له نووسىنى شىخى ئىسلام

موحه مەدى كورى عبد الوهابى تەمىمىه)

رەحمەتى خواى لى بىت) مەبەست لەم سى

بنچينهيه : بەندە پەروەردگار و ئاين و

پىغەمبەرە كهى بناسىت ..

<https://islamhouse.com/2768671>

• سى بنچينه كهى بيروباوهرى ئىسلام

وبه لگه كانى

پيشهكى : ◦

- بهناوی خوای بهخشنده ومیهره بان
- یهکهم : زانست : که بریتیه له
ناسینی خوای گهوره
ویڤغه مبه ره کهی وناسین
وشارهزا بوون له ئاینی
پیروزی ئیسلام به بهلگهوه .
- دووه م : کارکردن بهو زانستهی
که بهدهستت هیئاوه .
- سیههم : بانگهواز کردنی خه لکی
وشارهزا کردنیان له کاروباری
ئاینه کهیان .
- چوارهم : خور اگرتن
وئارامگرتن له سهر ئهو
ناره حهتی و ناخوشیانهی لهو
ریگایه دا دینه ریت .
- بنهما و بنچینهی یهکهم : ناسینی
- پهروه ردگار (الله جل جلاله)
- بنهما و بنچینهی دووه م : ناسین و
شارهزا بوون له ئاینی پیروزی

ئىسلام بە بەلگە و لەسەر چاۋ
روونى .

○ بنچىنە و بنەماي سىيەم : ناسىنى
يىغەمبەر (صلى الله عليه وسلم)

سى بنچىنەكەي بيروباۋەرى ئىسلام
وبەلگەكانى

الأصول الثلاثة وأدلتها

ييشەكى :

إن الحمد لله، نحمده ونستغفره ونستعينه
ونستهديه ونعوذُ بالله من شرورِ أنفسنا ومن
سيئاتِ أعمالنا، من يهْد الله فلا مضلَّ له ومن
يضلل فلا هادي له . وأشهد أن لا إله إلا الله
وحده لا شريك له . وأشهد أن محمداً عبده
ورسوله، بعثه الله رحمةً للعالمين هادياً ومبشراً
ونذيراً . بلغ الرسالة وأدى الأمانة ونصح الأمة
فجزاه الله خيراً ما جرى نبياً من أنبيائه . صلواتُ

اللّٰهُ وسلامه عليه و على جميع الأنبياء
و المرسلين، و على صحابته و آل بيته، و على من
أحبهم إلى يوم الدين.

خۆشهويستان نهم پهر توو کهى بهردهستان
دهقى تهرجهمهکراوى پهر تووکی (سئ)
بنچینهکهى بیروباوهرى ئیسلام و بهلگهکانى)
که به (الاصول الثلاثة) ناسراوه، مهبهست
پئی ناسینی خواى گهورهیه بهو شیوهیهى
قورئانى پیرۆز و فهرمووده صهحیحهکانى
پيغهمبهرى خوا (صلى الله عليه وسلم) باسیان
لیوه کردووه، لهگهل ناسینی ئاینی پیرۆزى
ئیسلام وشهریعهته بئ وینه و بئ هاوتاکهى که
خواى گهوره رازى بووه کوئا ئاینی مرؤقایهتى
بیّت، پاشان ناسینی پيغهمبهرى خوا محمد
المصطفى درودى خواى لهسهر بیّت بهبئ
نواندنى جهفا و کهمتهرخه مى و هیچ زیاده
رؤیبهك له ئاستیدا ..

ئەم پەر توو که دانراوی شیخی ئیسلام
 موحه مەدی کوری عبد الوهابی تەمیمی یە (**رەحمەتی خوای لی بیټ**)
 ئومید چرۆستانیش
 هەستاو بە وەرگیرانی بو سەر زمانی کوردی،
 بەو هیواییە **إن شاء الله** بیټە مایە رەزامەندی
 خوای گەورە و پاشان خوینەرانی بەرزی،
 ئیستاش ئیو و پیشکەش کردنی وەرگیرانی
 ئەو پەر توو که .

بەناوی خوای بەخشنده و میهره بان

رەحمەتی خوات لی بیټ بزانه که فیروونی
 چوار بابەت و اجبه لەسەرمان :

یەکم : زانست : که بریتیه له ناسینی خوای
گەورە و پیغمبەرەکی و ناسین و شارەزا
بوون له نایینی پیروزی ئیسلام بە بەلگه وه .

دووه م : کارکردن بهو زانستهی که بهدهست
هیناوه .

سیهه م : بانگهوازکردنی خه لکی
وشاره زاکردنیان له کاروباری ناینه که بیان .

چوارهم : خوراکرتن وئارامگرتن لهسه ر نهو
ناره حه تی و ناخوشیانه ی لهو ریگیاهه دا دینه
ریت .

به لگهش لهسه ر نهه م، پهروه ر دگاری بالادهست
فه رموو یه تی : { وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي
خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ } [سوره تی
العصر : ۱ - ۳] .

واتا : سویند بیت به کات وزه مان * مروقفه کان
له زیان و زهره ردان * ته نه ا نهو انه بیان نه بیت
که بهر استیی ئیمانیان هیناوه و کرده وه چاکه کان
ئه انجام دهدهن و خو بیان له گوناوه و خراپه کاری

دهپاریزن ... وه هانی یهکتری ددهدن بۆ شوینکهوتتی ریباری حهق و جیبهجیکردنی ههموو کاریکی ههق و رهوا.... ههروهها هانی یهکتری ددهدن لهسهه خۆ پراگرتن و ئارامگرتن لهسهه ههموو بهلاو پروداویکی ناخۆش و گرافتهکانی ژیان که دیتته ریگیان .

ئیمامی شافیعی (**پرحمهتی خوای لی بییت**) له بارهی ئەم سورتهه پیرۆزهوه ووتویهتی : ئەگەر خوای گهوره و پهروهردگار جگه ئەم سورتهه هیچ بهلگهیهکی تری دانهبهزاندایه بۆ دروستکراوهکانی، ئەوا بهسیان بوو .

ئیمامی بوخاری (**پرحمهتی خوای لی بییت**) ئەلیت : دهروازهی زانست له پیش گوفتار و کردار هوهیه، بهلگهش لهسهه ئەم بابتهه، **خوای گهوره فهرموویهتی : { فَأَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرُ لَدُنْبِكَ }** [سورتهی محمد : ۱۹] .

واتا : ئەى پېغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) يان
ئەى مروّف! چاك بزانه كه جگه له خودا هېچ
خودايهكى ترى بههق نيه و داواى لىخوشبوون
له خودا بكه بو لىخوش بوونى گوناهاكانت .

خوای گهوره لهم ئایهته پیرۆزه دا به زانست
وزانیاری دهستی پیکردوو ه پیش گوفتار و
کردار .

ئەى خوشك وبراى باوهردارم (رحمةتى
خوات لى بیّت) بزانه كه واجب و پئویسته
لهسەر ههموو پیاو وئافرهتیکى موسلمان ئەم
سئ بابته بهجوانى فیر بیّت و پاشان
کرداریشیان پئ بکات :

یهکهم : بیگومان خوای گهوره وپهروهردگار
دروستی کردوین و رزق وپروزی داوین، وه
بزانه ههروا وازی لى نههیناوین، بهلكو
پهيامبهریکى بو رهوانه کردوین، ههركهسیك
گوپرايهلى بکات دهچپته بهههشتهوه، وه هه

که سیکیش سهر پیچی بکات دهچیتته دۆز هخهوه،
 بهلگهش لهسهر ئهههه، **خوای گهوره**
فهر موویهتی : { **إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا**
عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا*فَعَصَىٰ
فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلاً } [**سورهتی المزل : ۱۵ - ۱۶**] .

واتا : ئهی بی باوه رینه! ئیمه پیغه مبهرمان بو
 ناردن، تا ریگی ر استتان نیشان بدات و لهسهر
 بیرو باوه رو کرده و کانتان ببیتته شایهت،
 ههروه کو موسامان به پیغه مبهر ایهتی نارد بو
 سهر قهومی فیر عهون، که قهومیکی بی باوه
 بوون، به لام فیر عهونیش و هکو ئیوه ملهوری
 نواندو له موسا یاخی بوو، له بهر ئهوه زور به
 توندیی گرتمانن و به سهر هنجامیکی زور
 ناخوش و قورس له دهر یادا نوقمان کردن .

دووهم : **خوای گهوره** رازی نابیت هیچ
 که سیکی تر له پهستن و بهندایهتی کردنیدا

بکریته هاوبهش و هاوهلی، نه هیچ فریشتهیهکی
 نزیك لهخوی، وه نه هیچ پیغهمبهر و نیراویکی
 تر، بهلگهش لهسهر ئهمه، خوای گهوره
 وپهروه ر دگار فهرموویهتی : { وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ
 فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا } [سورهتی الجن : ۱۸]

واتا : بیگومان مزگهوتهکان هی خودان و
 جیگای په رستنی ئهون، لهوی له خودا زیاتر
 پهنا بو کهسیکی تر مهبن و داوای یارمهتی له
 کهسیکی تر مهکن .

سیههم : بیگومان ئهوهی گویرایهلی پیغهمبهر (**صلی الله علیه وسلم**) بیټ، وه خودای
 بهیهکتایی په رستیټ، دروست نیه بو
 دۆستایهتی و پشتگیری کهسیک بکات که
 دوژمنایهتی خوا و پیغهمبهر کههی دهکن،
 ئهگهر چی ئهوه کهسانهشی که پشتیوان و
 پشتگیریان دهکات نزیکترین کهسیشی بن،

بهنگامش لهسهر ئهمه پهروهر دگار دهفهر مویت :
 { لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ
 مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ
 أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ
 الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
 وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ } [سورتهى المجادلة : ٢٢] .

واتا : تو هيچ قوم و کومه ئيکت دهست ناکه مویت
 بهراستی باوهريان به خوداو به روژی دوايي
 ههبيت، له ههمان کاتدا خوشهويستی و
 دوستايهتی لهگهل که سينک يان کومه ئيکتدا
 ببهستن، که به کردهويان دوژ منايهتی لهگهل
 خوداو پيغهمبهری خوادا (صلى الله عليه وسلم)
 بکهن، با ئهو کهسانه باوکيشيان بن يان
 کورهکانيان بن ياخود براکانيان بن يان له
 عهشرت و رهگهزی خويان بن... جا ئهوانهی
 که بهو شيوهيه بن، ئهوه خودا ئيمانی له دلياندا

جیگیر کردوو هو له لایهنی خوږهوه یار مهتی
 داون، له روژی دوایشدا دهیاخاته ناو باخ و
 باخاتی ئهو بههشتهوه، که چهندهها پروبار
 بهژیریا ندا تیدهپریت و ههتا ههتایه تیایدا
 دهمیننهوه بو خوږیان رادهبویرن و خودا لییان
 رازی دهبیت و ئهوانیش بهو نیعمهت و
 بهخششانهی که خودا پئی بهخشیون له خودا
 رازی دهبن... ئهوانه حیزب و کومهلی خودان،
 جا ئاگادار بن که بهراستی ههرا حیزب و
 کومهلی خوداو پهیرهوانی فسرمانهکانی ئهو
 سهرکهوتوو سهرفران ..

بنهما وبنچینهی یهکهه : ناسینی پهروهردگار (الله جل جلاله)

بزانه وئاگادار به خوای گهوره رینومایکار و
 رینشاندهرت بیت بو پهستن و عیبادهتی خو،
 بیگومان پاکیهتی ریباری ئیبراهیم ئهوهیه که
 خوای گهوره (الله جل جلاله) به یهکخوایی

بپهرستیت، وئاینداریت بهدلسۆزی و ئیخلاص
 ههر بۆ ئەو بییت، ههر بهمەش خوای گهوره
 فهرمانی کردوووه به سههر جههه خههکی، و ههر
 بۆ ئەمەش دروستی کردوون، **ههروهك خوای**
گهوره فهرموویهتی : { وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ
إِلَّا لِيَعْبُدُونِ } [سورتهی الذاریات : ۵۶] .

واتا : من جنۆکه و مروقم تهنها بۆ پههستی
 خۆم دروستکردوووه .

مهههست له ووشههی (**يعبدون**)
 پههخوای پهههستی، گهورهترین فهرمانیکیش که
 خوای گهوره فهرمانی پیکردوووه بریتیه له
 پههخوای پههستی، که مهههست پپی تهنها و تهنها
 (**الله جل جلاله**) بپهرستیت، و گهورهترین
 شتیکیش که خوای گهوره ریگری لی کرد بییت
 هاوهل بریار دانه بۆی، که مهههست پپی
 هاوارکردن و پارانهوهیه له غهیری ئەو،
 بههگهش بۆ ئەمه، **خوای گهوره فهرموویهتی :**

(وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً { [سورہ تی : النساء : ۳۶] .

واتا : (ئەى خەلکینە) تەنھا خوا بپەرستن و هیچ جوړه شهريک و هاوہلئیکى بو بریار مەدن .

ئەگەر پښان ووتیت : ئایا ئەو سى بنهما و بنچینهیه کامانەن که واجب و پښوښته مرؤف شارەزایان بښت ؟

لە وەلامدا بلئ : بەندە پەروەردگارى خوى و ئاینى خوى و پښغەمبەرەکەى (صلى الله عليه وسلم) چاک بناسښت .

ئەگەر پښان ووتیت : پەروەردگارت کښه ؟

لەوہلامدا بلئ : پەروەردگارم (الله) یه که پەروەردەى کردووم، و تەواوى جیهان و دروستکراوہکانى تریشى به ناز و نيعمهتەکانى پەروەردە کردووہ، هەر ئەویش پەرستراوى منه و جگە لەویش هیچ خوا و پەرستراوىکى

ترم نیه، به لگهش له سهر ئهمه، خوای گهوره
فهر موویهتی : { الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ } [
 سورتهی الفاتحة : ۱] .

واتا : ههر چی سوپاس وستایشه بو ئهو خوایه
 که پهروه دگاری ههموو جیهانیانه، ههموو
 شتیکیش جگه له پهروه دگار (**الله جل جلاله**)
 دروستکراو وله چوار چپوهی جیهاندایه، منیش
 یه کیکم لهوانهی لهو جیهانه دان.

ئه گهر پیمان ووتیت : به چی شتیکدا
 پهروه دگارت ناسی ؟

له وه لامدا بلئی : به نیشانه ودروستکراوه کانیدا،
 له نیشانه کانی ئهو شهو ورۆژ و خۆر و مانگه،
وه له دروستکراوه کانی : ههر حصوت ئاسمانه که
 وههر حصوت زهویه که و ئهوهیشی تپیدا ههن و
 ئهوهیشی له نیوانیاندایه .

بهلگهش لهسه ر ئهمه : خواى گهوره
 فهر موويهتى : { وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ
 وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ
 وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ } [
 سورتهى فصلت : ٣٧] .

واتا : له نيشانه و بهلگهكانى دهسه لاتى
 پهروه ر دگار شهو و رۆژ و خۆر و مانگه،
 هه ر گيز نهكهن سوژده بو خۆر، يان مانگ
 بيهن، بهلكو سوژده تهنها بو ئهو خوايه بيهن كه
 دروستى كردوون، ئهگه ر ئيوه خۆتان به
 بهندهى راستهقينهى ئهو دهزانن و هه ر ئهو
 دهپه رستن .

هه ر وهها فهر موويهتى : { إِنْ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى
 الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ
 وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ

وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ } [سورهتی
الاعراف : ۵۴] .

واتا : بیگومان پهروهر دگارتان (الله) یه که
ئاسمانهکان و زهوی له ماوهی شهش رۆژدا
دروستکرد، پاشان بهرز بویهوه سهر عهرش)
ئهلبهته چۆنیهتی وهستان و تهختی
فهرمانر هوایهتی و گهلی شتی لهو بابهتانه
لهرادهی بۆچوونی ئیمه بهدهره، تهفسیری ئهم
ئایهتهیان له پێشهوا مالیک و ئهمهد پرسبووه،
له وهلامدا وتووینانه: وهستانهکه حهقیقهتی ههیه،
چۆنیهتهکهی شار او هیه، پرسیار کردن
دهربارهی بیدعهیه، باوهر بوون پئی واجبه)،
بهشهو، رۆژ دادهپۆشیت؛ لهکاتیگدا بهشینیهی
عهوداله بهدوایدا، خۆرو مانگ و ئهستیرهکان
(ههر ههموویان) به فهرمانی خوا کهوتونهته
گهرو له فهرمانی دهرناچن، ئاگادار بن و بزائن
ههرچی دروستکردن و بریاردانه ههر بۆ ئهوه،
(کهواته دهبا ههمووان فهرمانبهر داری ئهو بین

و له فەرمانی دەر نهچین)، موبارهک و پیرۆزو
 گهورهیه زاتی (الله) پهروهردگاری جیهانیان .

مه‌به‌ست له ووشه‌ی (رب) په‌ستر او ه،
 به‌لگه‌ش له‌سه‌ر ئه‌مه‌ خوای گه‌وره‌ فەر موویه‌تی
 : { يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ
 مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ * الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
 فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
 فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ
 أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ } [سورته‌ی : البقره : ۲۲ -
 . [۲۳]

واتا : ئه‌و خودایه‌ی که ئه‌م زه‌ویه‌ی بو کردوون
 به‌رایه‌خ و ، تیایدا ده‌ژین و به‌ ئاسانی به‌سه‌ریدا
 دین و ده‌چن .. ئه‌و خودایه‌ی که ئاسمانی
 به‌شیوه‌یه‌ک دامه‌زراندوه که هه‌موو ئه‌و
 ئه‌ستیرانه تیایدایه به‌ یاسای کیشکردن
 به‌یه‌کتره‌وه به‌ستر او نه‌ته‌وه‌و ، هه‌ریه‌که‌یان
 له‌سه‌ر خولگه‌ی خو‌یان له‌ خولانه‌وه‌دان ، به‌بی

ئەوھى بەر يەكترى بکھون.. ئەو خودايەى کہ
 لە ئاسمانەوہ بار انتان بۆ دەباريئيت ، کہ دەبيئتہ
 ھۆى سەوز بوونى گشت جۆرہ ميوہو
 سەوزہ جاتیک ، تابيئتہ رزق و رۆزى بۆ
 ئيوہ، کہوا بيئت کہس مەکنە ھاوتاي خودا،
 چونکہ ئەگەر ئيوہ نہختيک سەرنج بدن دەر انن
 کہ خودا تاک و بى ھاوتايەو ، لەو زياتر ھيچ
 کہسيک تواناي ھيچى نيەو، شايستەى ئەوہ نيە
 کہ بپەرستريت و پەناى بۆ بپريت ، جا ئەو
 کہسە زیندوو بيئت يان مردوو، بتيک بيئت، يان
 قەبرى پياو چاکيک .

ابن کثیر (**پرھمەتى خواى لى بيئت**) لە
 تەفسيرى ئەم نايەتانەدا ئەئيت : دروستکار و
 خاليقى ئەم ھەمووہ شتانە شايستەى ئەوہ يە
 عبادەتى بکريت و بپەرستريت .

جۆرەکانى پەرستنیش کہ خواى گەورہ
 وپەرورەدگار فەرمانى پیکردووہ، نمونەيان

وهك پايه‌كاني ئيسلام و ئيمان و ئيحيان،
 ههروه‌ها نزا و پارانهوه و هيو و ئوميد پي
 بوون، و پشت و پهنا پي بهستن و ترسان لئي،
 وحهز كردن و ترس لهشتيک لهگه‌ل کار كردن له
 پيناو دوور كهوتنهوه لئي، و خشوع بو، و ترس
 لئي لهسهر بنه‌ماي دنيا بوون له گهوره‌ي
 ودهسه‌لاتي ئه‌و، لهگه‌ل گه‌رانهوه بو لاي خوا،
 وداواي يارمه‌تي كردن لئي، و پهنا گرتن پيي، و
 هانا بو بردني لهكاتي تهنگانه‌دا، و ه سهربرين
 و قورباني بو كردن، و نه‌زر كردن، و جگه
 له‌مانه‌يش ژماره‌يه‌كي تري په‌رستن هه‌ن كه
 خواي گهوره جل جلاله‌ فه‌رمانی كردووه كه
 هه‌موويان هه‌ر بو ذاتي هه‌ق ته‌عالاي (الله)
 بن، به‌لگه‌ش لهسهر ئه‌مه، **خوای گهوره**
فه‌ر موويه‌تي : { وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ
اللَّهِ أَحَدًا } [سوره‌تي الجن : ١٨] .

واتا : بيگومان مزگه‌وته‌كان هي خودان و
 جيگاي په‌رستني ئه‌ون، مه‌به‌ست ئه‌وه‌ي

مزگهوتهاکان تهنها شوینی په رستنې
 په روه دگارن، لهوی له خودا زیاتر پهنا بو
 کهسیکی تر مهبهن و داوای یار مهتی له
 کهسیکی تر مهکن .

هر کهسیک شتیک لهم بهندایهتی و په رستنانه بو
 غیری (الله جل جلاله) نهجام بدات،
 بیگومان نهو کهسه دهچپته ریزی هاو هل
 بریار دهران و بیباوهرانهوه، بهلگهش بو نهمه،
 خوای گهوره فهر موویهتی : { وَمَنْ يَدْعُ مَعَ
 اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ
 إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ } [سورهتی المؤمنون :
 . [۱۱۷]

واتا : نهو کهسهی خوایهکی تر بریار بدات و
 بیکاته شهریکی خواو هاوار و هانای بو بهریت،
 له کاتیکیدا که هیچ بهلگهیهکی به دهستهوه نیه،
 نهوه به راستی حساب و لیپرسینهوهی لای

پهروهر دگار یتى، بیگومان بی باوهر و خوا
نه ناسان سهر فراز نابن .

له فهر مووده ی پیغهمبهری خودايشدا هاتووه)
{ **صلى الله عليه وسلم** } که فهر موویه تی :
الدعاء مخ العبادة { [11] } و اتا : نزا و پارانوه
کاکله و ناوهر و کی په رسته نه، به لگهش له سهر
ئهمه، **خوای گهوره فهر موویه تی** : { **وَقَالَ رَبُّكُمْ**
ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ
عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ } [سورته ی
غافر : ۶۰] .

واتا : پهروهر دگار تان فهر مووی : داوا له من
بکهن و له من پپارینه وه ، منیش وه لامتان
دهدمه وه، بیگومان ئهوانه ی خو به گهوره
دهزان له بهر امبهر په رستندا، به سهر شوړی
ورپسواپی دهچنه دوز هخوه .

به لگه ی ئه وهش که ده بییت تنها له خوای گهوره
بترسیت ، **ئهم نایه تیه که خوای گهوره**

فەر موویهتی : { فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ } [سورهتی ال عمران : ۱۷۵] .

واتا : ئیوه ئهی موسلمانینه! له دوژمن و دوستهکانی شهیتان مهترسن ، بهلكو ههر له من بترسن ، نهگهر ئیوه بهراستی ئیماندارن .

وه بهلگهی ئومید و هیوا بوون به خوای گهوره ، خوای گهوره دهفر مویت : { فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا } [سورهتی الكهف : ۱۱۰] .

واتا : جا ئهوهی دهیهوئیت به دیداری پهروهردگاری خوئی شاد بییت ، با کردهوهی چاک نهنجام بدات و جگه له خودا هیچ کهسیکی تر نهپهرسئیت و ، له غهیری پهزامهندیی خودا زیاتر له خهمی پهزامهندیی کهسی دیکهدا نهبییت ... چونکه ههولدان بو بهدهست هینانی پهزامهندیی کهسیکی تر لهگهل پهزامهندیی پهروهردگادا ، دهبیته هاوهلدانان بو خودا .

به‌لگه‌ی پشت و په‌نا به‌ستن به‌خوای گه‌وره،
وهك فہر موویہتی : { عَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ } [سورہتی المائدۃ : ۲۳] .

واتا : جا كه‌وايه مه‌ترسن و تہ‌نہا پشت به‌خودا
 ببه‌ستن، ئەگەر ئیوہ باوہ‌ری تہ‌واوتان به‌خوداو
 به‌پیغہ‌مبەر هکە‌ی هە‌یہ، **هەر وه‌ها فہر موویہتی**
: { وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ } [سورہتی
 الطلاق : ۳] .

واتا : هەر كه‌سی پشت به‌خوای ببه‌ستی
 له‌کار و باره‌کانیدا ئەوہ خوای به‌سه‌ که پشتیوان
 و یار مه‌تیده‌ری بی‌ت .

به‌لگه‌ی ئەوہ‌ش که ده‌بی‌ت باوہ‌ردار حەز لیکردن
 و ترسان و ملکه‌چی هەر بو‌ذاتی هەق تە‌عالای (**الله**)
بی‌ت، په‌ر وه‌ردگار لهم باره‌یه‌وه
فہر موویہتی : { إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي
الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا
خَاشِعِينَ } [سورہتی الانبیاء : ۹۰] .

واتا : بیگومان باوهر دارانی راسته‌قینه که پیغمبر ان پیشه‌نگی ئەمەن پیشبرکییان ده‌کرد له ئەنجامدانی هه‌موو خێرو چاکه‌یه‌کدا، وه نرای به‌کولیان ده‌کرد، به ئومیدی رحمت و به‌هه‌شتی ئیمه و له دۆزه‌خ و خه‌شمی ئیمه ده‌ترسان، ئەوانه هه‌میشه گهر دن که چ بوون بۆ ئیمه.

به‌لگه‌ی ئەوه‌ش که ده‌بیت هه‌ر له خوای گه‌وره (الله جل جلاله) بترسیت، له‌گه‌ل باوهر بوون و دُنیا بوون له‌گه‌وره‌یی و ته‌واوی ده‌سه‌لاتی ئەو زاته پیرۆزه، ئەم ئایه‌ته‌یه که خوای گه‌وره **فەر موویه‌تی : { فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي } [** سورته‌ی البقره : ۱۵۰] .

واتا : ده‌سا ئیوه له پیلانی سته‌مکاران مه‌ترسن و، گوئی بۆ قسه‌شیان مه‌گرن، به‌لکو ته‌نها له من بترسن .

بهلگهی ئهوش که دهبیّت تهنها پروت له
 پهروهردگار بیّت بو تهوبه کردن و گهوانهوه بو
 لای ئهوه، **خوای گهوره فهر موویهتی : { وَأَنْبِئُوا**
إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ } [سورهتی الزمر : ۵۴]

واتا : بهردهوام دلتان لای خواییت و بگهراینهوه
 بو لای پهروهردگارتان و تهسلیمی ئهوبن،

بهلگهی داوای یارمهتی و کومهکی کردنیش که
 دهبیّت هه له خوای گهوره داوا بکریت، **ئهم**
نایهته پیروزمیه که پهروهردگار فهر موویهتی :
{ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ } [سورهتی الفاتحة
 : ۵] واتا : ئهی پهروهردگار تهنها هه تو
 دهپهستین و تهنها هه لهتویش داوای یارمهتی
 و کومهک و پشتیوانی دهکهین .

ههروهها له فهر موودهی سهحیحیشدا هاتوه
 که پیغهمبهری خوا (**صلی الله علیه وسلم**)
 فهر موویهتی : **{ إِذَا اسْتَعْنْتَ فَاسْتَعْنِ بِاللَّهِ }** واتا

: هەر کاتیك داواى یارمهتى و کۆمهكیت كرد،
ئەوه تهنها هەر لهخوای گهورهى داوا بکه .

بهلگهى ئەوهش که دهبیئت هەر پهنا بهخودا
بگیریت، **خوای گهوره فهرموویهتی** : { **قُلْ**
أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ } [سورهتى الناس : ۱] واتا
: ئەى موحهمەد بلى : پهنا دهگرم به
پهروهردگارى ههموو خهلكى .

وه بهلگهى ئەوهش که دهبیئت داواى بههاناوه
هاتن و فریاکهوتن هەر لهخوا بکریت،
پهروهردگار **فهرموویهتی** : { **إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ**
فَأَسْتَجَابَ لَكُمْ } [سورهتى الانفال : ۹] .

واتا : یادی ئەوکاته بکهنهوه که لهجهنگى
بهدردا نارمهحت بوون و له پهروهردگارتان
دهپارانوه و داواى یارمهتیتان لى دهکرد که
سهرتان بخات بهسهر دوژمنهکانتاندا، ئەوه بوو
خوایش خیرا هات به هاناتانهوه وسهرى خستن

به‌لگه‌ی نهُوش که ده‌بیت سهر برین وقوربانی
 کردن ههر بۆ خوای گهوره بیت، په‌روه‌ر دگار
 فهر موویه‌تی : { قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ
 وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * لَأَشْرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ
 أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ } [سوره‌تی الانعام
 ۱۶۲- ۱۶۳] .

واتا : نهُی پیغهمبهر ! بلی: به‌راستی نویژ و
 چه‌ج و قوربانایی و ژیان و مردنم گشت ههر بۆ
 خوای په‌روه‌ر دگاری جیهانیانه * هیچ هاوهل و
 هاوتایه‌کی نیه، وه خودایش به‌وه فهرمانی
 پیگردووم.. من یه‌که‌مین موسلمانم که به
 ته‌واوی روو ده‌که‌مه خوداو فهرمانه‌کانی به‌جی
 دینم.

له‌فهر مووده‌ی پیغهمبهری خوایشدا هاتووه (
 صلی الله علیه وسلم) که فهر موویه‌تی : { لعن
 الله من ذبح لغير الله } واتا : نه‌فرینی خوا له‌و

کهسه بیټ که نازل و قوربانی بو جگه لهخوا
 سهر دهبریت .

بهلگهی نهز ریش، که مروّف بریار بدات شتیک
 تهنه لهسهر خوی پیویست بکات خوی گهوره،
له قورنای پیروزدا فسر موویهتی : { یوفون
بالندر و یخافون یوما گان شره مستطیرا } [
 سورهتی الانسان : ۷] .

واتا : بهندهکانی خودا ئهو کهسانهن که ههر
 کاریکی خیر لهسهر خویان بریار بدن، بهبی
 دواکهوتن و بهلین شکاندن ئهنجامی ددهن و له
 رۆژیک دهترسن (که مهبهست پیی قیامهته)
 شهرو ناخوشییهکهی به ههموو شوینیکدا بلاو
 دهبیتهوه .

بنهما و بنجینهی دووهم : ناسین و شارهزا
بوون له ناینی پیروزی ئیسلام به بهلگه و
لهسهر چاو روونی .

ئەویش بریتیه له تهسلیم بوون به خوای گهوره
 و پهوره دگار و پهرستنی بهیه کخوای، و پابه‌ند
 بوون پیوهی به گوپرایه‌لی کردنی، و خو بهری
 کردن و دوور کهوتتهوه له هاوه‌ل بریاردهران
 وشوینکهوتوانی .

ئەمەش سی پلەیه : ئیسلام مەبەست پیی
 موسلمان بوونه، له‌گەڵ ئیمان و باوهر هینان، وه
 ههروه‌ها ئیحسان و چاکه‌کاری، هه‌ر یه‌کێک له‌م
 پلانه‌ش پایه و پروکنی خوی هه‌یه .

پله‌ی یه‌که‌م : پایه و پروکنه‌کانی ئیسلام پینجن :
 شاهیدیدان به‌وه‌ی هه‌یچ په‌رستر او یکی به‌هه‌ق نیه
 جگه له (الله) وه بیگومان موحه‌مه‌دیش
 پیغه‌مبه‌ری خودایه، وه به‌جیگه‌یانندی پینج
 نوپزه فه‌رزه‌که، وه دره‌کردنی زه‌کاتی مال
 و سامان، و روژووگرتنی مانگی ره‌مه‌زان، و
 چه‌ج کردنی ماله‌ریز و حورمه‌ت لیگراوه‌که‌ی
 خوا .

به‌لگه‌ی شایه‌تومان، **خوای گه‌وره فەر موویه‌تی**
{ شَهَدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو
الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ }
[سورته‌ی ال عمران : ۱۸] .

واتا : خوا شاهیدی ده‌دا که به‌راستی هیچ
 په‌ستر او یکی به‌هه‌ق نیه جگه له‌ئهو ، هه‌روه‌ها
 فریشته‌کان و خاو‌هن زانسته‌کانیش (له
پیغهمبهران و زانیان) که به‌ریگه‌یه‌کی راست
 و دروست ده‌یسه‌لمینن خوا هه‌میشه داد
 په‌روه‌ری ره‌هایه و جگه له‌وزاته خوایه‌کی تر
 نیه و ئهو خوایه‌کی بالاده‌ست و دانایه .

مه‌به‌ست پیی ئهو‌یه : هیچ په‌ستر او یکی
 به‌هه‌ق نیه جگه له (الله) ، ، (لا إله) هه‌موو
 په‌ستر او یکی جگه له (الله) ره‌نده‌کاته‌وه و به
 نار‌ه‌وای ده‌زانیت ، (إلا الله) یش هه‌موو
 په‌ستن و به‌ندایه‌تی کردنیك بو خوای گه‌وره‌ی
 بی هاوه‌ل و بی هاوتا ثابت وجیگیر ده‌کات ،

هیچ هاوه لئیکى نیه له پهرستندا، ههروهك چوَن
 هیچ هاوه لئیکشى نیه له مولاك ودهسه لاتیدا،
 تهفسیر و راقهى ئەمەش ئەم نایهته پیرۆزه
 دهیکات که خواى گهوره له جیگایهکی تردا
 فر موویهتی : { وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ
 إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ * إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ
 سَيَهْدِينِ * وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِ لَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ } [سورهتى الزخرف : ٢٦ - ٢٨] .

واتا : ئەى موحهمد ئەو کاته بیهینهوه یادی
 خۆت که ئیبراهیم به باوکی و هۆزهکەى خۆی
 وت : بهراستی من دووره پهریزم لهو شتانەى
 که ئیوه دهپهرستن * من تهنه خودا دهپهرستم،
 ئەو خودایهى که له نهبوونهوه هیناومیهتیه
 بوون، بیگومان هیدایهتیشم دهوات و ریگای
 راستیشم بوو و روون دهکاتهوه * ئەوسا ئیتر
 ئیبراهیم (سهلامى خودای لى بیّت) ئەو
 بهرنامه یهکخواپهرستیهى لهناو نهوهکانیدا به
 بهر دهوامی هیشتیوه، تا ئەگەر ههركهسێک

رِیگای یه کخو اهرستی لیشیوا هرچی زووتره
بگهریتهوه بو لای.

هر وه ها فهر موویهتی : { قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ
وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا
مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ } [سورهتی ال عمران : ۶۴] .

ئهم ئایهته روو دهکاته پیغهمبهر (صلی الله علیه
وسلم) و پیی دهفهر مویت به خاوهن نامهکان له
جولهکهو گاورهکان بلئی : وهرن بو لای
ووتهیهکی یهکسان له نیوان ئیمه وئیوهدا ..
ئویش ئهوهیه له خودا زیاتر کهسیکی تر
نهپهرستین و، هاوهلی بو بریار نهدهین، وههیچ
کهسیکمان کهسیکی تر به خاوهن شهریهت و
خاوهن فهرمان نهزانین، که شایستهی ملکهچ
کردن بییت بوئی و بییته هاوهل بو خودا له
بریار داندا.. جا ئهگهر ئهوان پشتیان هه لکردو

لهسهر بیروباوهری ههلهی خویمان مانهوه،
ئهوکات پێیان بلی: ئیوه شایهت بن،
 ئیمه باوهرمان بهوشتانه ههیه که ووتمان و
 ملکهچ و گوپرایه لاین و له خودا زیاتر هیچ
 شتیکی دیکه ناپهرستین .

به لگهش لهسهر شاهیدیدان بهوهی که موحه مه د
 پێغه مبه ر و نیر در اوی خوایه، **په ر و ه ر دگار**
فه ر مو و یه تی : { لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
 عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
 رَؤُوفٌ رَحِيمٌ } [سورته تی التوبه : ۱۲۸] .

واتا : ئه ی خه لکینه ! ئیوه پێغه مبه ر یکتان له
 خو تان بو هاتوو ه، بو ئه وه ی فه رمانی خوداتان
 پێ رابگه یه نی ت، زه ره ر و زیانی ئیوه ی پێ
 ناخۆشه و ئازاری پێ ده گات، وه زور به
 په رۆشه بو تان و خه می گه ره ی ئه وه یه رو و
 بکه نه هیدایه ت و ریگای راستی هیدایه ت
 بگر نه به ر، هه ر وه ها دلی له لای ئیماندارانه و،

زور به بهزهیی و میهره‌بانه له‌گه‌لیانداو زوریش
خۆشی دهوین .

مه‌به‌ست له شاهیدیدان که موحه‌مه‌د پیغه‌مبهری
خودایه، گوپرایه‌لی بیت له‌وه‌ی فهرمانی
پیکردووه، و به‌راستی بزانیته‌ی له‌وه‌ی هه‌والی
پیداوه، وه‌ دور بکه‌ویته‌وه له‌وه‌ی قه‌ده‌غه
وسهرزه‌نشی کردووه، وه‌ به‌هیچ شیوه‌یه‌ک
به‌ندایه‌تی و په‌رستن ئه‌نجام نه‌ده‌یت به‌و
شهریعه‌ته نه‌بیت ئه‌و هه‌ناویه‌تی .

به‌لگه‌ی نوپزکردن و زه‌کاتدان و پراقه‌ی
یه‌کخواپه‌رستی، **خوای گه‌وره فهرموویه‌تی :** {
وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ
الْقِيَامَةِ } [سوره‌تی البینه : ۵] .

واتا : فهرمانیشیان پینه‌درابوو جگه به‌وه‌ی که
خواپه‌رستی بکه‌ن و به‌پاکی و دلسۆزی و
ملکه‌چی فهرمانبه‌رداری ئاین و به‌رنامه‌که‌بن

و لابدن له ههموو ئایینیک و تهنها پابهندی
 ئایینی ئیسلام بن، نوئیش بهرئیک و پیکی
 ئەنجام بدن، زهکاتیش له مال و سامانیان
 دهر بکهن، ئەوهیه ئایینی نامه راست و
 بهرخهکانی خوا .

بهلگهی رۆژوو گرتنیش، **خوای گهوره**
فرموویهتی : { يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ
 الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
 تَتَّقُونَ } [سورهرتی البقرة : ۱۸۳] .

واتا : ئەهی ئەوانههی که باوهرتان هیناوه!
 رۆژوو گرتنتان لهسهر فهرز کراوه، ههروهکو
 لهسهر خاوهن ئایینهکانی پیش ئیوه فهرز
 کرابوو، تاوهکو خۆتان له خراپه بیاریزن و
 بهندایهتی خودای خۆتان بکهن .

بهلگهی چهجکردنیش، **پهروهردگار**
فرموویهتی : { وَاللَّهُ عَلَى النَّاسِ حَجُّ الْبَيْتِ مَنْ
 اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ

العَالَمِينَ } و اتا : خوا چه جی که عبه ی پر یار داوه
 له سهر مهردم، له سهر ئه وه ی توانای ریگی
 هه بیته، و ههر که سیکیش باوهری بهو چه
 نه بی، ئه وه باچاک بزانی که کافرو بی باوهره،
 بهر استیی خوایش له تهواوی خه لکانی جیهان،
 نهک تهنها ههر لهوان، بی نیازه .

پله ی دووهم : باوهر : چه فتاو هینده به شه،
 بهر زترینیان و وشه ی (**لا إله إلا الله**) یه،
 ونز مترینشیان لادانی نازار و نار چه تیه له سهر
 ریگی خه لکی، شهرم و شکویش به شیکه
 له باوهر، **پایهکانی باوهریش شهش دانهن** :
 باوهرت به خوای گهوره (**الله جل جلاله**) ، به
 فریشتهکان و به کتیب و نامه ئاسمانیهکان، و به
 پیغمبهران، و بهر وژی دواپی، و به قهدهری
 خیر و شهر هه بیته .

به لگهش له سهر ئهم شهش پایه، **خوای گهوره**
فهر موویتهی : { **لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ**

قَبْلِ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ {
[سورهتی : البقرة : ۱۷۷] .

واتا : پرووکردنه پروژهلالات و پرووکردنه
پروژئاوا نیشانهی باشیی و چاکهکاری نیه،
بهلکو چاکهکردن و نزیکبونوه له خودا بهوه
دهبیت کهسیک به ههموو دلکیهوه باوهری به
خودا ههبیت، باوهریک که ببیته پالنه بۆ
جیبهجیکردنی بریارو فهرمانهکانی.. ههروهها
باوهری ههبیت بههاتنی پروژی دواپی، که
ههموو ئادهمیزادهکانی تیادا زیندوو دهکرینهوه..
ههروهها باوهری به فریشتهکان و به
پیغمبرهکان و به کتیبهکانی خودا ههبیت..

بهلگهش لهسهه باوهر بوون به قهدهر، خوای
گهوره فهرموویهتی : { إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدْرِ
{ [سورهتی القمر : ۴۹] .

واتا : بیگومان نئمه هه موو شتی کمان
به نندازو نه خشی دیاری کر او دروستکر دووه .

پلهی سیهم : ئیحسان و چاکه کاری، ئه ویش
یهك پایهیه، که بریتیه له : به ندایهتی و
خواهرستی به شیوه یهك بکهیت، وهك ئه وهی
پهروه دگار ببینیت، خو ئه گهر تۆیش ئه وه
نه بینیت ئه وه هر تو ده بینیت، لهم باره یه وه
خوای گهوره فهر موویهتی : { إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ
اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ } [سورهتی النحل :
[۱۲۸]

واتا : به راستی خوا له گهل ئه وه که سانه دایه که
خویان پاراستوو له گونا هو ههروه ها ئه وان هس
که چاکه کارو چاکه خوازن .

ههروه ها فهر موویهتی : { وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ
الرَّحِيمِ * الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ * وَتَقَلِّبُكَ فِي
السَّاجِدِينَ * إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ } [سورهتی :
الشعراء ۲۱۷-۲۲۰] .

واتا : پشت به خوای بالآ دست و میهره بانته
 بیهسته * ئەو خوایه ی که تۆ ده بینئ کاتی
 ئەو هستی بۆ نوێژ کردن * ئەو زاته تۆ ده بینئیت
 که چۆن له ریزی سوژده بهر اندا ههلس و
 کهوت ده کهیت * بهراستی ئەو خوایه زاتیکی
 بیسهرو زانایه .

ههروهها له جیگایهکی ده فهر مویت : { وَمَا
 تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ
 مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ }
 [سورتهی : یونس ۶۱] .

واتا : بههیچ کاریک ههئناسی، هیچ بهشیک له
 قورئان ناخوینیتهوه (که ئیمه ئاگادار نه بین،
 ئیوهش نهی خه لکینه) به هیچ ههلسوکهوتیک
 ههئناسن که ئیمه شایهت نه بین بهسه ریهوه
 له کاتی که ئه نجامی ده دهن و تیایدا رۆده چن .

به لگهی سوننه تیش له باره ی ئەم سی پلهیه وه،
 فهر مووده بهناو بانگه که ی جو بره ئیله که

عومري كوري خهتاب ريوايهتي دهكات
 ودهگيريتوه و دهليت : بينما جلوس عند رسول
 الله (صلى الله عليه وسلم) ذات يوم إذ طلع
 علينا رجل ، شديد بياض ، الثياب شديد سواد
 الشعر ، لا يرى عليه أثر السفر ، ولا يعرفه منا
 أحد ، حتى جلس إلي النبي صلى الله عليه وسلم ،
 فأسند ركبتيه إلي ركبتيه ، ووضع كفيه على
 فخذه ، وقال يا محمد: أخبرني عن الإسلام.
فقال: { أن تشهد أن لا إله إلا الله وأن محمداً
 رسول الله وتقيم الصلاة وتؤتي الزكاة وتصوم
 رمضان وتحج البيت إن استطعت إليه سبيلاً }
فقال: صدقت. فعجبنا له يسأله ويصدقه. **قال:**
 فأخبرني عن الإيمان. **قال:** { أن تؤمن بالله
 وملائكته وكتبه ورسله واليوم الآخر وبالقدر
 خيره وشره } **قال:** صدقت. **قال:** فأخبرني عن
 الإحسان. **قال:** { أن تعبد الله كأنك تراه فإن لم
 تكن تراه فإنه يراك } **قال:** فأخبرني عن الساعة.
قال: { ما المسؤول عنها بأعلم من السائل } **قال:**
 فأخبرني عن أمارتها. **قال:** { أن تلد الأمة رببتها

وأن ترى الحفاة العراة العالة رعاء الشاء
 يتطاولون في البنيان { قال: فمضى فلبثنا مليا.
 فقال { يا عمر أتدري من السائل { قلت: الله
 ورسوله أعلم. قال: { هذا جبريل أتاكم يعلمكم
 أمر دينكم { [رواه مسلم رقم (١)] .

واتا : كاتيك لاي پيغهمبهر (صلى الله عليه
 وسلم) دانيشتبووين، پياويك لاما پيدا
 بوو، جلو بهر گه كهى زور سپى بوون، پرچ
 ومووه كانى زور رهش بوون، ئاسه وارى
 سه فهريشى به سه ره وه نه ده بينرا، وه هيچ
 كه سيكيش له ئيمه نه يده ناسى، تا ئه كاتهى لاي
 پيغهمبهر (صلى الله عليه وسلم) دانيشت، و
 ههردوو ئهژنوكانى نوساندىن به ئهژنوكانى
 پيغهمبهرى خواوه، وه ههردوو ناو له پى خسته
 سه رانه كانى، پاشان ووتى : ئهى موحه مه د
 له بارهى ئيسلامه وه هه و الم پيده، ئه و يش
 فهر مووى : ئيسلام ئه وه تانى كه شاهيدى بدهيت
 كه هيچ په رستر او يكي به ههق نيه جگه له (الله

(، وە شاھیدیش بدەیت کە موحەمەد پێغەمبەری
خوایە، وە نوێژەکانت ئەنجام بدەیت، وزەکاتی
مآلو سامانت دەر بکەیت، ووە مانگی پرەمەزان
بەرۆژوو بیت، وە حەجی مآلی خوا بکەیت
ئەگەر هاتوو توانات هەبوو، ئەمجا جوهرەئیل
ووتی : راست دەکەیت، عومەر دەئیت : زۆر
سەرمان سوورما، پرسیاری لێدەکات و پاشان
پێیشی دەئیت : راست دەکەیت، پاشان جوهرەئیل
ووتی : لەبارە ی ئیمان و باوەرە وە هەوآلمان
بەدری، ئەویش فەر مووی : ئیمان ئەو یە کە
باوەرت بە خوا و فریشتەکان و کتیبەکان
و پێغەمبەران و پرۆژی دوایی و قەدەری خیر
و شەر هەبیت، پاشان ووتی : راستەکەیت،
ئەمجا جوهرەئیل ووتی : لەبارە ی ئیحسان
و چاکساز یە وە هەوآلم بەدری، ئەویش لەو لەمدا
فەر مووی : بەشیۆه یەک خوا بپەرسیت، وەک
ئەو ی پەر وەر دگار ببینیت، خو ئەگەر تو
ئەویش نەبینیت ئەو هەر تو دەبینیت، دواتر
جوهرەئیل پرسیاری کرد و ووتی : هەوآلم

بدهرئ لهبار هی رۆژی دواییهوه، لهوهلامدا
فهر مووی : ئەو کەسهی که پرساری لێدهکریت
 لهو کەسه شارەزاتر نیه که پرساری دهکات،
ئهمجا جوهرهئیل ووتی : ههواڵم بدهرئ
 لهبار هی نیشانهکانیهوه، **ئهویش فهر مووی** :
 کهنیزهک گهوره و خاوهنهکهی خۆی لئ دهبیئت،
 وه پێپهتی و ههژار و شوانی مهڕهکان ببینیئت
 که پیشبرکی بکهن له بهرزکردنهوهی
 بالهخانهکاندا، **عومهڕ دهئیت** : ئهمجا جوهرهئیل
 رۆشت و ئیمهیش ماوهیهک چاوهڕیمان کرد،
 پێغهمبهر (**صلی الله علیه وسلم**) فهر مووی :
 ئەهی عومهڕ ئایا دهزانیت ئەو کەسه کی بوو
 پرساریهکانی دهکرد ؟ **عومهڕ دهئیت** : ووتم :
 خوا و پێغهمبهرهکهی باشتر دهزانن، **فهر مووی**
 : ئەو کەسه جوهرهئیل بوو هاتبوو بۆ ئەوهی
 ئاینهکەتان فێر بکات و شارەزاتان بکات لئی .

بنجینه وبنه‌مای سینه‌م : ناسینی پێغه‌مبهر (
صلی الله علیه وسلم)

پيغمبەر كه تان موحه حمده (صلى الله عليه وسلم)، ئه و يش موحه مده كورى عبد الله كورى عبد المطلب كورى هاشمه، هاشميش له هوزى قوره هيشه، قوره هيشيش له عه ره به، عه ره هيش له وه چه وه ونه وه كانى ئيسما عيلى كورى ئيبراهيمى خه ليلن، چاكترين و باشترين سه لات وسه لام له سه ر ئه وان و پيغمبهرى خو يشمان بيت، ته مهنى شه ست وسى سأل بووه، چل ساليان پيش پيغمبهر ايه تى بووه، و بيست وسى سالى تريان هه و آل پيدر او و نير او بووه، هه و آل پيدر او بووه به سه ره تاي سوره تى (اقرأ) و نير او يش بووه به سه ره تاي سوره تى (المدر)، خه لكى شارى مه ككه بووه، و پاشان كو چى كر دووه بو شارى مه دينه، خواى گه و ره نار دو يه تى بو ئه وه ي خه لكى ئاگادار بكا ته وه له مه ترسى ها وه ل برياردان بو خوا، و بانگه وازى خه لكيش بكا ت بو يه كخوا پهر ستى، به لگه ش له سه ر نه مه خواى گه و ره فه ر مو ويه تى : { يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ * قُمْ فَأَنْذِرْ * وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ * وَتَبَارَكَ

فَطَهَّرْ * وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ * وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ *
 وَلَرَبِّكَ فَاصْبِرْ } [سوره‌تی المدثر : ۱-۷] .

واتا : ئەي ئەو كەسەي بە جل و بەر گەكانی
 خۆی داپۆشیوه ! هەستە فەرمانەكانی خودا بە
 خەلكی ڕابگەیهنە * ناوی پەروەردگارت بە
 گەورەیی بەینەو بە بەرزیی و بڵندیی ڕایبگرە،
 چونكە گەورەیی تەواو هەر بۆ خودایە * جل و
 بەرگەكانت بە خاوینی و بە پاکیی ڕابگرە...
 هەندێك دەلێن مەبەست لەم فەرمانە ئەو یە كە
 دلت لە هەموو جۆرە گوناھێك بە دوور
 ڕابگرەو با هەمیشە دلت پەيوەست بێت بە
 خودای پەروەردگارتەو * خۆت لە هەموو
 كاریك و لە هەموو قسەو گوتاریك كە گوناھی
 بەدواو بە بێت، بە دوور بگرە * ئەو ی
 دەیبەخشیت بە هەزاران، منەتی لەگەڵدا مەكەو
 بەزۆری مەزانە ، یاخود خۆت دوور بگرە لە
 منەت كردن بەرانبەر ڕینمایی كردنی خەلكی
 بۆ سەر ڕیگای خوداو كردهو هەكانی خۆت بە

زۆر مهزانه * خۆت لهسهه ئهوه فهرمانانهی که
له لایهن خوداوه بۆت دیت پرابگرهوه به چاکیی
ئهنجامیان بدهوه بهی سستی و دواخستن
پرایانگهینه به خه لکی ..

مانای خه لکی له شیرک و هاوهل بریاردان بۆ
خوای گهوره ئاگادار بکاتهوه و بانگهوازیشیان
بکات بۆ یهکخواپهرستی، وه مه بهستیش له
یهکخواپهرستی پهروه دگارت بهرز و بلند
پرابگره، وه مه بهست له کار و کردهوه کانت له
شیرک و هاوهل بریاردان پاک بکهرهوه، **وه مانای**
: الرجز : مه بهست لی بتهکانه، واتا : پشت له
بتهکان و لهو کهسانهش بکه که دهیانپهرستن، وه
دوور کهوتنهوه و دووره پهریز بوون و دابران
لهو خه لکانهش که بت پهستن .

پیغمبهری خوا (**صلی الله علیه وسلم**) ماوهی
ده سال بهردهوام بوو لهسهه بانگهوازی کردن بۆ
یهکخواپهرستی، وه دوای ئهوه ده ساله

بهرز کرایهوه بو ئاسمانهکان، و پینج نوێژهکهی
 لهسههر فهرز کرا – لهسههر خۆی ولهسههر
 ئومهتهکهی – دواتر سی ساڵ له شاری مهککه
 نوێژی کرد، پاشان فهرمانی پیکرا کۆچ بکات و
 شاری مهدینه .

هیجرت و اتا : کۆچکردن و گواستنوه له
 وولاتی شیرک و هاوهل بریار دانهوه بو وولاتی
 ئیسلام و موسلمانان، ئەم کۆچکردنەش له
 وولاتی شیرک و هاوهل بریار دانهوه بو وولاتی
 ئیسلام و موسلمانان فهرزیهکه لهسههر ئومهتی
 ئیسلامی، ئەمەش ههتاکو هاتنی رۆژی دوایی
 دهمیئیت و بهردهوام دهبیئت، بهلگهش لهسههر

ئهمه خوای گهوره فهر موویهتی : { إِنَّ الَّذِينَ
 تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ
 قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ
 أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ
 جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا * إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ
 الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا

يَهْتَدُونَ سَبِيلًا * فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا { [سوره تى النساء :
۹۷-۹۹] .

واتا : هه نديك له وانهي له مهكهدا موسلمان
بووبوون، له بهر نهو مال و سهروه تهى
هه يانبوو هه له مهكهدا مابوونهوو كوچيان
نه كرد بو مهدينه، تالهوى ژماره ي موسلمانان
له مهدينه دا زياد بيت و له گه لياندا بهر انبهر
دوژمن بوهستن، وه رازى بوون بهو ژيانه
دژوارو ناخوشه ي كه له ناو بتپه رسته كاندا له
مهكهدا هه يانبوو، نه مه له حال كدا كه
كوچكردنيان له سه ر پيوست كرابوو، بيگومان
نهو جوړه كه سانه سته ميان له خويان كردوو،
بهوه ي له ناو بتپه رسته كاندا ماونه تهوه، له كاتى
گيان لى سه ندهوه مياندا فرشته كان پييان ده لىن :
بوچى به زه ليلى له ناو بتپه رسته كاندا مانهوه
كوچتان نه كرد، تا به باشى په روه ي نايينه كه تان
بن؟! نه وانيش له وه لامدا ووتيان: بى تواناو

ده‌ستبه‌سه‌ر بووین.. ئینجا فریشته‌کان ووتیان:
 بۆچی به زه‌لیلی قایل بوون، ئایا سه‌ر زه‌وی
 خودا فراوان نه‌بوو کۆچ بکه‌ن تاله
 بتپه‌رسته‌کان رزگارتان ببیت؟! ئەوانه‌ ئه‌گه‌ر
 باوه‌ریان به ئایینه‌که‌یان قایم بوایه‌ له‌ کۆچکردن
 به‌جی نه‌ده‌مان، له‌ حالیکدا که‌ کۆچ پێویست
 کرابوو له‌سه‌ریان.. بۆیه‌ جیگه‌یان دۆزه‌خه‌، که‌
 سه‌ره‌نجامیکه‌ی زۆر ناخۆشه‌و خراپترین ئاکامه‌
 * جگه‌ ئەوانه‌یان نه‌بیت که‌ به‌راستی بی هی‌زو
 بی توانان له‌ پیاوان و ئافره‌تان و مندا‌لان،
 ریگای کۆچکردن‌یان ئاسان نیه‌و بۆیان نالو‌یت،
 وه‌ توانایان نیه‌ هیچ هه‌ولیک بده‌ن بۆ
 رزگارکردنی خۆیان * ئەوانه‌ سزا
 نایانگریته‌وه‌و، ئومید وایه‌ بکه‌ونه‌ به‌ر
 لیخۆشبوونی خودا، چونکه‌ خودا زۆر لیبورده‌و
 لیخۆشبووه‌ .

ههروهها لهم بارهيهوه فهرموويهتي : { يَا
عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ
فَاعْبُدُونِ } [سورتهى العنكبوت ٥٦].

خوای گهوره بهو بهندانهى كه گيريان
خوار دووه لهناو بيباوهر اندا دهفهر مويت : ئهى
بهندهكانم ئهى ئهوانهى باوهرتان هيناوه زهوى
من فراوانه بو كوچكردن و خوتان رزگار بكهن
له زولم وستهم، وه بهتهنها ههر من بپهرستن .

ئيمامى بهغوى (رحمهتى خوای لى بيت)
دهليت : هوكارى دابهزىنى ئهم ئايهته ئهوهبووه
كومهليك لهو موسلمانانانهى كه لهشارى مهككه
مابوونهوه كوچيان نهكردبوو، بوپه خوای
گهوره بهناوى باوهرهوه بانگى كردوون، - و
هانى داوون كه كوچ بكهن - :

بهلگهش لهسهه كوچكردن له سوننهت، ئهوه
فهرموودهيهيه كه پيغهمبهرى خوا (صلى الله
عليه وسلم) فهرموويهتي : { لا تنقطع الهجرة

حتى تنقطع التوبة ولا تنقطع التوبة حتى تطلع الشمس من مغربها } وانا : كوچكر دن كوٹايي نايهت، ههتا ئهو رۆژهى كه تهوبه و گهرانهوه بۆ لای خواى گهوره كوٹايي نهيهت، تهوبه و گهرانهوهش كوٹايي نايهت ههتا ئهو كاتهى كه رۆژ له رۆژ ئاواوه ههله نهيهت .

جا كاتيك پيغهمبهرى خوا (صلى الله عليه وسلم) له شارى مهدينه جيگير بوو، فهرمانى پيكر ا به نهحكامهكانى ترى شهريعهتى ئيسلام، وهك زهكات و رۆژوو و حهج و جيهاد و بانگ و فهرمان بهچاكه و پريگري كردن له خراپه و زوريكى تر له نهحكامهكانى شهريعهتى ئيسلام، ئهم قوناغەش ماوهى ده سالى پيچوو، له دواى ئهوه پيغهمبهرى خوا (صلى الله عليه وسلم) وهفاتی كرد، بهلام ئاينهكهى مايهوه و تا ئيستاش بهردهوامه و ئهمهش ئاينهكهيهتى، هيچ كاريكى خير وچاكه نيه ئيلا پيغهمبهرى خوا (صلى الله عليه وسلم) رينومايي ئومهتهكهى كردوه

بۆی، له ههمان کاتدا ئاگاداریشی کردوونتهوه
 له ههموو خراپه و کارئیکی ناپهسهند، وه ئهوه
 خیر و چاکهیهی که ئومهتهکهی بۆ رینومایی
 کردووه بریتیه له یهکخواپهرستی و تهواوی
 ئهوهی که خوای گهوره خووشی دهوئیت و وپیی
 رازیه، وه ئهوه شهر و خراپهیهی که ئومهتهکهی
 لی ئاگادار کردوتهوه، بریتیه له شیرک و
 هاوئل بریاردان و تهواوی ئهوهیشی که خوا ()
جل جلاله) پیی ناخۆشه و نایهوئیت ..

خوای گهوره پیغهمبری (**صلی الله علیه وسلم**)
 (ناردووه بۆ گشت خهڵکی، وه گوئرایهلی
 و طاعهتی ئهوی فهرز کردووه لهسهر تهواوی
 جنۆکه و مرۆقهکان، ئهویش به بهلگهی ئهم
 نایهته پیروژه که خوای گهوره دهفهر موئیت :
 و اتا : { **قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ**
جَمِيعاً } . [سورتهی الاعراف : ۱۵۸] .

ئەھى پېغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) بلى: ئەھى
خەلكىنە! بېگومان بەر استى من پېغەمبەر و
فرستادەھى خوام بۆ ئىوہ بەگشتى .

خوای گەورە ئاینى پېرۆزى ئىسلامى ھەر بەھو
پېغەمبەرە (صلى الله عليه وسلم) کامل و
تەواو کرد، بەلگەش لەسەر ئەمە فەر موویەتی
: { الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا } [سورەتى المائدة :
۳].

واتا : ئەمپرو ھەموو فەرمانەکانى ئاینەكەتانم بۆ
تەواو کردن و گەیاندم بەکوئایى ، و رىگای
خوئاسى و شەرىعەتەکانم بە تەواوى بۆ ئاشکرا
کردن، ھەروەھا فەزلى و بەخششى خویشم بۆ
تەواو کردن، وە رازیم بەھەى ئاینى ئىسلام ببیتە
ئاینتان، کە دوا بەرنامەھى خودایەو بۆ ھەموو
کات و شوئینیک دەگونجیت .

به‌لگه‌ش له‌سه‌ر مردنی پی‌غه‌مبه‌ری خوا (صلی
 الله علیه وسلم) { إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ * ثُمَّ
 إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ } [
 سورته‌ی الزمر : ۳۰ - ۳۱] .

واتا : به‌راستی تۆش ده‌مریت و ئه‌وانیش ده‌مرن
 و که‌س نامی‌نیت * جا ئه‌ی پی‌غه‌مبه‌ر (صلی الله
 علیه وسلم) له‌و رۆژ ه‌دا تۆو ئه‌و که‌سانه‌ی که
 باوهریان پی نهده‌کردیت و به‌ درۆزنیان
 داده‌نایت، له‌لای خودای په‌روه‌ر دگارتان
 ده‌که‌ونه‌ موحاکه‌مه، ئه‌و کاته‌ ده‌رده‌که‌ویت که
 کام لاتان له‌سه‌ر حه‌ق و راستی بوون؟

خه‌لکیش پاش مردن زیندوو ده‌کرینه‌وه،
 ئه‌ویش به‌ به‌لگه‌ی ئه‌وه‌ی خوای گه‌وره
 ده‌فه‌ر مویت : { مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا
 نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى } [سورته‌ی طه : ۵۵] .

واتا : لهم زه‌ویه‌ دروستمان کردون دووباره
 ده‌تانگی‌رینه‌وه بو ناو زه‌وی ، وه‌ جاریکی‌ تر

لهو زهويه دهرتان دههينينهوه و زيندوتان
 دهكهينهوه (بُو لَيِّر سِينِهوه) .

ههروهها فهرموويهتي : { وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ
 الْأَرْضِ نَبَاتًا * ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا
 } [سورهتي نوح ۱۷- ۱۸] .

واتا : ههروا خوي ئيوهي له خاك
 بهديهيناوهو پيي گهياندوون * پاشان
 دهتانمريئيت و دهتانخاتهوه ناوي ههروكاتيش
 بيهويئ دهرتان دههينيتهوه .

پاش زيندوو كردنهو هيش لئير سينهوهتان لهگهل
 دهكريت و پاشان پاداشتي كردهوهكانتان
 وهردهگر نهوه، بهلگهش لهسهه نهمه خوي
 گهوره فهرموويهتي : { وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا
 وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى } [سورهتي
 النجم : ۳۱] .

واتا : هەر چی لهئاسمانهکان و زهویدا ههیه هەر
 خوا خاوهنیهتی، (تاقیتان دهکاتهوه) بۆ ئهوهی
 تۆلهبسینیت لهوانهی کهخراپهیان
 کردوو بهگویرهی کردهوهکانیان، وه پاداستی
 ئهوانهش کهچاکهیان کردوو بهچاکترین شیوه
 بداتهوه .

هەر کهسیکیش زیندوو بوونهوه بهدرۆ بزانییت
 ئهوه بیباوهر بووه، بهلگهش بۆ ئهمه خوای
 گهوره دهفهر مویت : { زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ
 يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ
 وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ } [سورهتای التغابن : ۷] .

واتا : بئی باوهر هکان گومانیان وابوو که له
 دوای مردنیا هەرگیز زیندوو ناکرینهوه، ئههی
 پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) بهوانه بلی: ئیوه
 به ههلهدا چوون... سویند به خودای
 پهروه دگرم بهبی هیچ گومانیک ئیوه زیندوو
 دهکرینهوه و ژیانیکی نویتان پی دهبهخشریت،

وہ پاشای ٹھوہی کہ لہ دنیا دا کردووتانہ
 بہبیرتان دہہینریتھوہو ٹھو زیندوو کردنہوہیش
 لہ لای خودا کاریکی زور ئاسانہ .

خوای گھورہ سہر جہم پیغہمبہرانی نار دووہ بو
 ٹھوہی موژدہ بدن بہ خواناس و چاکہکاران بہ
 پرہزامندی خوا و بہہشتی نہہراوہ، وہ
 بیباوہران و خراپہکارنیش بترسینن بہ سزای
 دوزہخ، بہلگہش بو ٹھمہ خوای گھورہ
 فہر موویہتی : { رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِنَّاسٍ
 يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ } [
 سورہتی النساء : ۱۶۵] .

واتا : ٹھم پیغہمبہرانیہ نیرراون تا ریگی
 خواناسین بہ خہلکی پیشان بدن و، موژدہی
 خوٹشی بدن بہ چاکہکاران، وہ بی باوہران و
 ستہمکارو خراپہکارانیش بترسینن، تا خہلکی
 بہلگہیان نہبیت لای خوداو بلین : خودایہ ٹیمہ
 نہمانزانی ریگی راست کامہیہ .

وه نوح (سهلامی خوای لی بیّت) یهکهمین
 پیغهمبیره لهو پیغهمبهرانه، و موحهمدیش
 کوّتا و دواینیانه، بهلگهش لهسهر ئهوهی که
 یهکهمینیان نوحه (سهلامی خوای لی بیّت)
 خوای گهوره فهر موویهتی: { إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ
 كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ }
 سورتهی النساء: ۱۶۵] .

واتا: ئهی موحهمد ئیمه وهحیمان بوّ تو
 ناردووه، ههروهک بوّ نوح و پیغهمبهرانی دوا
 ئهویشمان ناردووه .

ههموو گهل و نهتهوهیهکیش خوای گهوره
 پیغهمبهریکی بوّ ناردوون، له نوحهوه تاوهکو
 موحهمد، فهرمانی پیکردوون که خوای گهوره
 به تاکو تهنهایی بپهرستن، وریگریشی
 لیکردوون که جگه له خوا هیچ شتیکی تر
 بپهرستن، بهلگهش بوّ ئهمه خوای گهوره
 دهفهر مویت: { وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ

اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ { [سورهتی
النحل : ۳۶].

واتا : سویند به خوا بیگومان ئیمه لهناو ههر
گهل و نهتهوهیهکدا پیغهمبهریکمان
رهوانهکردوووهو پیمان راکهیاندوووه که پیمان
بلیت: تنها خوا بپهرستن، خوتان دووره پهریز
بگرن له ههموو پهرستراویکی تر جگه له (الله
).

خوای گهوره فهرزی کردوووه لهسهه تهواوی
بهندهکانی که باوهریان نهبییت بهههه شتیک جگه
لهخوی بپهرستریت، له ههمان کاتدا فههمانی
پیکردوون که باوهه به خوای تاک و تنهازاتی
ههق تهعالای (الله) بهینن، ابن القیم)
رههمهتی خوای لی بییت (نهلیت : تاغوت ههه
شتیکه که بهنده له سنووری خوی تیپهپینیت، له
پهرستراو، و چاولیکراو گویرایهلی بو کراو ..

جا تاغوته‌کان زۆرن، سەرکرده و سەر‌ه‌کانیان
پینجن : شه‌یتان نه‌فرینی خ‌وای لی بی‌ت، وه
 ه‌هر که‌سی‌کیش بی‌ه‌س‌تری‌ت و ر‌ازی بی‌ت به‌و
 په‌ر‌س‌تنه، وه ه‌هر که‌سی‌کیش که خ‌ه‌ل‌کی بانگ
 بکات بو په‌ر‌س‌تنی خ‌وی، وه ه‌هر که‌سی‌کیش
 بانگ‌ه‌ش‌ه‌ی زانینی ش‌تیک له زانستی غ‌ه‌یب و
 ش‌ته نه‌ینی و شار‌او‌ه‌کان بکات، وه ه‌هر که‌سی‌ک
 ح‌و‌کم به‌ش‌تیک بکات جگه له‌وه‌ی که خ‌وای
 گ‌ه‌وره دایب‌ه‌ز اندووه، به‌لگ‌ه‌ش له‌سه‌ر نه‌مه
 خ‌وای گ‌ه‌وره فه‌ر موویه‌تی : { لَا اِکْرَاهَ فِي
 الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ
 بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ
 الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ } [
 سور‌ه‌تی البقره : ۲۵۶] .

واتا : با‌وه‌ر ه‌ینان به‌ ن‌ایین ه‌یچ زۆر ه‌مل‌ی
 یه‌کی تیادا نیه‌و، ناب‌ی‌ت به‌ زۆر بی‌ت، خ‌ودا
 ر‌یگ‌ای ر‌استی له‌ ر‌یگ‌ای چه‌وت جیا‌کر د‌وته‌وه،
 جا ه‌هر که‌س بی‌با‌وه‌ر بی‌ت به‌ تاغ‌وت (ه‌هر

شتتیک جگه لهخوا بپهر ستریت) وه باوهر
 بهینیت بهخودا، ئهوه بیگومان دهستی گرتوو
 به گری توند وتۆلهکهی یهکخواپهرستیهوه، که
 بچرانی بو نیه و ههمیشه پتهو و دامهزراره،
 وه خوای گهورهش بیسه و زانایه، هه
 ئهمهش مانای تهواوی (لا إله إلا الله) یه .

له فهر موودهی پیغهمبهری خوایشدا هاتوو که
 دهفهر مویت : { رأس الامر الاسلام، وعموده
 الصلاة، وذروة سنامه الجهاد في سبيل الله }
 واتا : سهری ههموو شتتیک ئیسلامه، و پایه و
 کۆلهکهکانیشی نوێژ کردنه، وه لوتکهی هه
 بهرزی ئیسلام و چلهپۆیهکهی جهاد و تیکۆشانه
 له ریگای خوادا، خوای گهورهش زاناره،،،

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد و علی آله
 و صحبه وسلم .

([1]) نُهَوَى رَاسَت بَيْتِ { الدَّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ
.